

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
LJUBLJANA,
KNAFLJEVA ULICA 57. I
TELEFON 55-22 DO 55-26

ROKOPISI SE NE VRAČAJO

IZHAJA VSAK DAN RAZEN
PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INŠERATNI ODDELEK
LJUBLJANA
TELEFON 32-32, 32-33
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN
V LJUBLJANI ŠT. 60 4045 03
OGLASI PO CENIKU

MESEČNA NAROČNINA
45 DIN

ZASEDANJE SVETA ZUNANJIH MINISTROV

Gospodarska načela in reparacije

Velika Britanija odklanja nadzorstvo štirih velesil nad Porurjem, kakor tudi fazveljavljenje gospodarske zveze britanskega in ameriškega področja v Nemčiji

Moskva, 18. marca. (Tass) Na današnji seji Sveta ministrov, ki ji je predsedoval Bevin, so nadaljevali razpravljanje o poročilu zaveznikega kontrolnega sveta za Nemčijo, ki govori o gospodarskih načelih in reparacijah.

Bidault je v svojem govoru izjavil: »Skrb za varje je osnova stališča francoske delegacije o gospodarskih načelih, ki se tičejo nemških problemov. Francoska delegacija ne želi, da bi Nemčija zopet imela možnost izkoriščati svoje industrijske vires in naravna bogastva za pripravljanje vojne. Francoska vlada je prepričana, da bi bilo treba uvesti poseben režim v Porurju in Porenju, poseben režim za Posaarje, likvidirati nemško vojno zmogljivost in proizvodnjo premoga v Nemčiji dvigniti na najvišjo stopnjo. Nemčija se mora zavezati, da bo vsak mesec izvozila določeno količino premoga v zaveznike države. Tovarne in industrijske naprave, ki presegajo določeni industrijski nivo, je treba v najkrajšem času uničiti ali demontirati v korist reparacijskih dobav. Francoska vlada zahteva, da se morajo takoj zopet začeti dobave industrijskih naprav, ker so bile dosedanje dobave na račun reparacij iz zapadnih con nezadostne.

nile zaveznike čete. Vemo tudi, da so prevzeli vse investicije nemškega kapitala v inozemstvu razen majhnega dela investicij v nekaterih državah vzhodne Evrope. Tudi večina nemškega trgovinskega brodarstva je prišla v roke Velike Britanije in Amerike. Američani in Britanci so odpeljali iz Nemčije velik del največ vredne opreme. Končno vemo, da je velikansko število najboljših nemških patentov in izumov prišlo v Veliko Britanijo in Ameriko. Vrednost tega nemškega premoženja je ocenjena na 10 milijard dolarjev. Mar to niso reparacije? Priznati moramo, da so to zelo znatne reparacije, ki so jih Velika Britanija in Združene države Amerike že prejele. Znano je tudi, da dobivajo tekočo proizvodnjo nemške industrije Velika Britanija, Francija in ZDA na račun reparacij. Te države dobivajo milijone in milijone ton premoga in lesa iz južne Nemčije ter drugega blaga množične potrošnje. Vse to dokazuje, da se zapadne države ne odklanjajo reparacij, ampak so nasprotno zelo aktivne v tem oziru. Zaradi tega ne bi smeli stvari obračati tako, kakor da problem reparacij zanima Sovjetsko zvezo.

per Združene narode. Sovjetski delegat je opozoril, da je prepoved sovražne propagande zoper Združene narode že v mirovnih pogodbah z bivšimi sateliti Nemčije. Tudi razpravljanje o tej določbi je bilo preloženo.

Nato so začeli namestniki razpravljati o posebnih določbah in zakonih za odstranitev ostankov fašističnega režima in za vzpostavitev demokratične ureditve.

Na seji dne 19. marca se je nadaljevala razprava o političnih določbah mirovne pogodbe z Avstrijo.

Upoštevajoč, da so nemški državljani, ki so živeli v Avstriji, odigrali določeno vlogo pri pripravi anšlusa, je sovjetska delegacija predlagala, naj bi sprejeli v pogodbo člen, ki bi nalagal avstrijski vladi, da nemškim državljanom ne sme priznati pravice do naturalizacije, da vse akte o naturalizaciji po 1. marcu 1933 razveljavljajo in nemškim državljanom ne dovolijo stalnega bivanja v Avstriji. Proti sprejemu tega člena v pogodbo sta se izjavili delegaciji ZDA in Velike Britanije. Predstavnik ZDA je pripomnil, da bi se člen tako izpremenil, da bi se prepoved ne nanašala na vse Nemce, ki živijo v Avstriji, ampak samo na tiste, ki so bili glavni krivci v Nemčiji.

Sovjetski predstavnik je poudaril, da je avstrijska vlada šele letos dne 7. februarja sprejela zakon o nacistih. Ta zakon ima namen izkoreniniti fašizem v Avstriji, torej je zelo važen. Zakaj je tedaj potrebno, da bi izraz »zakonik« zamenjali z izrazom »načela«. S tako formulacijo bi samo oslabil borbo proti fašizmu v Avstriji.

Predstavnik Velike Britanije in ZDA so še naprej vztrajali pri svojem predlogu. Končno se je Clark izjavil za to, naj se Avstrija obveže, da bo obdržala v veljavi in nadaljevala s izvajanjem programa, ki je vsebovan v zakonih in naredbah, ki sta jih avstrijska vlada in parlament sprejela po 1. maju 1945.

Na koncu seje so namestniki zunanjih ministrov razpravljali o postopku za pripravo mirovne pogodbe z Nemčijo, posebno o sestavi stalnih odborov in pododborov Sveta zunanjih ministrov, ki morajo biti pri pripravi načrta mirovne pogodbe njegovi delovni organi.

Sovjetska delegacija je vztrajala na tem, da se je treba točno držati berlinskega sporazuma, po katerem se prepoveda vsa odgovornost za pripravo mirovne pogodbe z Nemčijo Svetu zunanjih ministrov. Delovni organi odborov in pododborov Sveta zunanjih ministrov naj bi bili predstavniki štirih velesil. Istočasno je sovjetska delegacija predlagala, da bi poklicali na sejo odborov in pododborov predstavnike drugih zaveznikih držav, da bi razložili svoja stališča o tem ali onem vprašanju, ki jih zanima. Ameriška in britanska delegacija sta skušali doseči, da bi se odbori in pododbori razširili in da bi vanje vključili »ugodno število predstavnikov drugih zaveznikih držav.

ANKETNA KOMISIJA V GRČIJI

Predstavniki Velike Britanije in Amerike so se izognili dogovorjenemu sestanku s komandantom partizanov Markosom

Solun, 19. marca. (Tass.) Skupina članov anketne komisije z generalom Devoismom na čelu je odpotovala dne 12. marca v spremstvu novinarjev v smeri sektorja Verija—Kozane, da bi se sestala s komandantom demokratične armade Markosom, ne da bi se ustavila v Kozanah. Opoldne dne 13. marca je prišla do reke Aleakona, ki tvori mejo med partizanskim področjem in ozemljem, ki je pod nadzorstvom vladnih čet. V vasi Kastanofito, kjer je štab komande področja Gramosa, so ugotovili, da tam ne vedo ničesar o bližnjem sestanku, ki naj bi bil tamkaj. Komandant krajevnih partizanskih sil je sporočil, da bo morda potrebno čakati tri dni, in je predlagal skupini, naj bi poiskala Markosa, toda večina komisije je bila proti temu. Naslednji dan je ameriški predstavnik, ki so ga podprli predstavniki Brazilije, Sirije, Avstralije in Anglije, zahteval, naj se komisija vrne čim prej v Solun, češ da so izgubili že preveč časa in tudi ni znano, kdaj bo prišel Markos.

ki se ne bi opirala na monarhofašistično večino sedanjega parlamenta. Novinarji izražajo bojazan, da bo uvedena še ostrejša diktatura reakcionarjev, če bi se vladi posrečilo uničiti odpor partizanov.

Vlada je pripravljena sprejeti ameriško finančno pomoč pod kakršnimi koli pogoji.

Glasovi proti ameriškemu posojilu Grčiji

Washington, 19. marca. (AFP.) Republikanski senator Smith je včeraj izjavil, da spada grško vprašanje, čeprav ga Organizacija Združenih narodov še ni rešila, vsekakor v njeno pristojnost in da ni mogoče s samim tem dejstvom opravičiti enostranskega nastopa Amerike. Obenem je izrazil začudenje, ker hoče ameriška vlada poslati strokovnjake za veščanje grške vojske, medtem ko je OZN poklicana, da prepreči vojno in olajša mirno rešitev sporov na svetu.

Demokratski senator Edwin Johnson (država Colorado) je izjavil, da bodo Združene države Amerike napravile »mednarodni samomor«, ako bodo dale Grčiji in Turčiji posojilo. Ne more razumeti, zakaj mora ameriško finančno ministrstvo podpreti v Grčiji neko lahkomišno, nesposobno, zastočno in nepriljubljeno monarhijo.

O Turčiji je Johnson dejal: Ne delujemo ji ničesar, razen našega prezira.

Zervasov očistevalni načrt

Rim, 19. marca. (Tass.) V tukajšnjih novinarskih krogih so zvedeli, da so se v Grčiji v smislu tako imenovanega »Zervasovega načrta« povečale represalije proti demokratu in da se pripravljajo nove aretacije prisiljen Eama. Splošno se je razširilo mišljenje, da bo grška vlada po Trumanovem govoru pričela z odločnimi represalijami proti levčarskim elementom. Med drugim pričakujejo v Atenah novih množičnih aretacij funkcionarjev demokratičnih organizacij.

Po trditvah komentatorjev so angleške vojaške oblasti po posvetovanju z ameriškimi predstavniki odobrile »Zervasov načrt«. Prav tako je verjetno, da grška reakcija, da bi utrdila svoj položaj, sama prenaša s pomočjo neuradnih oseb in novinarjev poročila, da se izvajajo aretacije po navodilih in v soglasju z angleškimi vojaškimi oblastmi in ameriškimi predstavniki, ki so se »odločili, da očistijo Grčijo komunistov. Sedaj išče grška vlada po mišljenju mnogih novinarjev primeren razlog za prepoved levčarskih časopisov v Atenah.

Sovjetski predstavnik je poudaril, da bi morala komisija pozvati komandanta partizanskih sil kot prič, da da se ne bi smela vrniti, ne da bi opravila to nalogo. Od priče ni mogoče zahtevati, da bi prišla v točno določen čas, ker so transportne prilike zelo slabe in hočejo vladne sile za vsako ceno onemogočiti sestanke komisije z Markosom. Kljub temu je sprejela večina v komisiji po delnem sprejetovanju predlog ameriškega predstavnika, da se mora komisija 16. marca zjutraj vrniti, če Markos ne pride do polnoči. Ta sklep je dejansko pomenil, da sestanek s komandantom partizanskih sil ni mogoč.

Prpriave za nov pohod proti partizanski vojski

Atene, 19. marca. (Tass.) Vlada, ki se opira na tehnične in številčne možnosti svojih čet, računa, da bo uničila s pomočjo aretacij, vojaških akcij in internacij partizansko gibanje v prihodnjih mesecih. Poročajo, da štejejo vladne oborožene sile 175.000 mož, in sicer armada 115.000, orožništvo 25.000, mornarica, letalstvo, policija in oboroženi monarhofašistični oddelki pa 35.000.

Poročajo tudi, da so Angleži odločno proti sestavi demokratične vlade, v kateri bi sodeloval tudi EAM. Tudi grški kralj nasprotuje sestavi vlade,

Razpravljanje o podrobnostih predloga obdržavnega proračuna za leto 1947

Beograd, 20. marca. Včeraj sta odbora za gospodarski plan in finance obeh svetov Ljudske skupščine FLRJ nadaljevala razpravo o podrobnostih predloga obdržavnega proračuna za leto 1947.

Odbor za gospodarski plan in finance Sveta narodov je obravnaval in sprejel več oddelkov proračunskega predloga. Oddelek o javnem toilstvu FLRJ je obrazložil odboru pomočnik javnega toilstva Marjan Vivoda; o oddelku ministrstva za rudarstvo zvezne vlade je podal pojasnilo minister za rudarstvo v vladi FLRJ Bane Andrejev, vse ostale oddelke pa je pojasnil dr. Obren Blagojevič, pomočnik finančnega ministra v zvezni vladi. Razprave so se udeležili vsi člani odbora.

V odboru za gospodarski plan in finance Zveznega sveta je dajal pojasnila o vseh oddelkih proračunskega predloga Strahinja Dakić, načelnik izvršilnega oddelka finančnega ministrstva FLRJ.

Pojasnila o oddelku predsedstva vlade FLRJ je dajal Mile Parezanović, načelnik občega oddelka predsedstva

vlade FLRJ. Odbor je sprejel več oddelkov proračunskega predloga.

Odbora sta danes nadaljevala delo.

Delo zakonodajnih odborov

Beograd, 20. marca. Zakonodajna odbora Zveznega sveta in Sveta narodov Ljudske skupščine FLRJ sta včeraj popoldne razpravljala o predlogu osnovnega zakona o skrbstvu.

V zakonodajnem odboru Zveznega sveta so najprej sprejeli zakonski predlog v načelu, nato pa je odbor začel razpravljati o podrobnostih.

Tudi v zakonodajnem odboru Sveta narodov so predlog osnovnega zakona o skrbstvu najprej sprejeli v načelu, nato pa so začeli razpravljati o podrobnostih.

Danes sta odbora nadaljevala delo.

Sklicanje Ljudske skupščine FLRJ

Beograd, 20. marca. Ljudska skupščina FLRJ se sklicuje z ukazom predsedstva Prezidija Ljudske skupščine FLRJ in na osnovi čl. 74, točke 1 Ustave na 3. redno zasedanje dne 26. marca 1947.

Predsednik dr. Edvard Beneš je obiskal jugoslovanski paviljon na praškem velesejmu

Praga, 20. marca. Včeraj opoldne je predsednik Češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš obiskal jugoslovanski paviljon na praškem velesejmu. Predsednika dr. Beneša so sprejeli v jugoslov. paviljonu veleposlanik FLRJ dr. Darko Černež, jugoslovanski trgovinski poslanec Ivan Barbalčić in Stevan Panić, šef delegacije za jugoslovansko razstavo na praškem velesejmu s člani delegacije.

Predsednik dr. Beneš je pokazal veliko zanimanje za proizvode, razstavljene v paviljonu FLRJ, za napore narodov Jugoslavije pri obnovi države, kakor tudi za jugoslovanski turizem, ki je prikazan z velikimi slikami.

V okusnem paviljonu, ki meri okoli 300 kv. metrov, so razstavljene vzorce rudnega bogastva Jugoslavije, domači lesni proizvodi, krzno, usnje, tobak, vino, žganje, žita, sadje in drugi proizvodi.

Turizem prikazuje velike in zelo uspele fotografije, zlasti z Jadranskega morja, ki zbujajo veliko pozornost češkoslovaških turistov.

Del razstave je posvečen obnovi države oziroma sodelovanju ljudskih množic pri izgradnji nove Jugoslavije.

Zanimanje obiskovalcev iz Češkoslovaške republike in inozemstva za jugoslovanske proizvode, zlasti za proizvode iz domačih rud, lesa, usnja itd. je zelo veliko.

Ko si je predsednik dr. Beneš podrobno ogledal razstavo, je izjavil, da je nad ureditvijo jugoslovanskega paviljona prijetno iznenaden.

Jugoslovanski književniki sovjetskim pisateljem

Beograd, 20. marca. Zastopstvo Zveze književnikov Jugoslavije, ki se je dva tedna mudilo v Sovjetski zvezi, je poslalo Zvezi sovjetskih pisateljev pozdravko, v kateri je rečeno:

»Po vrnitvi iz bratske Sovjetske zveze vam pošiljajo člani delegacije Zveze književnikov Jugoslavije najpriznanejša pozdrava. Naše bivanje med sovjetskimi pisatelji, topel sprejem in prijateljstvo, ki smo ga našli v veliki in dragi domovini socializma, je še en velik in svetel dokaz ljubezni sovjetskih narodov do naše države in naše kulture. Ko se vam zahvaljujemo, vam zagotavljamo, da se bomo v celoti izkazali vredne te ljubezni sovjetskih pisateljev in sovjetskih narodov do nove Jugoslavije.«

Delavci gradilišča hidrocentrale Mariborski otok pozivajo vse stavbince Slovenije na trimesečno tekmovanje

Maribor, 20. marca. Gradbeno delavstvo na gradilišču hidrocentrale Mariborski otok je na svojem sindikalnem sestanku 17. t. m. sklenilo trimesečno tekmovanje in poslalo poziv k tekmovanju stavbincem na vseh gradiliščih v Sloveniji. Tekmovanje obsega zvišanje proizvodnje betona, discipliniranost, red in čistost na gradiliščih.

V tekmovalnem pozivu poudarjajo stavbinci med drugim: Stavbinci gradimo naš mladi državi novo industrijo, ki bo temelj boljšega življenja našega ljudstva. Zato pričujemo takoj s tekmovanjem in pokažimo z neumornim delom, da se v celoti zavedamo nalog, ki nam jih zastavlja naša petletka!«

Monerville — predsednik Sveta republike Francije

Pariz, 18. marca. (AFP) Danes so bile volitve novega predsednika Sveta republike. Pri prvem glasovanju je dobil kandidat bloka republikanske leve Gaston Monerville 99. kandidat socialistične stranke Roubert 96. kandidat Komunistične partije Martel 83 glasov. Ker ni bila dosežena absolutna večina glasov, so člani Sveta republike znova glasovali. Pred drugim glasovanjem so socialisti umaknili Roubertovo kandidaturo. Za predsednika Sveta republike je bil nato izvoljen Gaston Monerville (blok republikanske leve) s 141 od 273 oddanih glasov. Martel (Komunistična partija) je dobil 131 glasov.

Vloga petroleja v ameriški zunanji politiki

New York, 19. marca. Dopolnilni agencije United Press iz Washingtona komentira novo smer v zunanji politiki ZDA in piše, da igra najvažnejšo vlogo pri tem petrolej na Bliznjem vzhodu. Ameriške petrolejske družbe so vložile velike kapitala v Saudski Arabiji in drugih deželah na Bliznjem Vzhodu. V načrtu teh družb je gradnja naftovoda iz Saudske Arabije do Sredozemskega morja.

Strokovnjaki, ki dobro poznajo položaj, smatrajo, da bo pri ameriški politiki na Bliznjem Vzhodu in na področju Sredozemskega morja imela vedno važnejšo vlogo zaščita velikih ameriških investicij v petrolejske izvore na Bliznjem Vzhodu.

Nova belgijska vlada

Bruselj, 19. marca. (Reuter) Stavljena je nova vlada iz predstavnikov socialistične in krščansko-socialne stranke pod predsedstvom Paula Spaeka.

Laburistični poslanci za zmanjšanje oboroženosti sil

London, 19. marca. (AFP) Sinoči, tik pred razpravo o številčnem stanju britanskih čet, je 50 laburističnih poslancev predlagalo, da se znižajo številčni stanje oboroženih sil. Predlog zahteva spremembo vojaških izdatkov in znižanje številčnega stanja oboroženih sil, da bi se zmanjšalo pomanjkanje delovne sile in znižali finančni stroški.

Zmanjšanje britanskega dolga Egiptu odklonjeno

Kairo, 19. marca. (Reuter) Finančni minister Abdul Meguid Badr paša je izjavil v senatu, da je egiptovska vlada odklonila britanske predloge za zmanjšanje britanskega dolga Egiptu.

Vojaška obveznost v Siriji

Beirut, 19. marca. (Tass) Sirska vlada je sprejela zakon o uvedbi splošne vojaške obveznosti in ga predložila parlamentu v odobritev, vojaške službe pa so oproščeni vsi, ki plačajo denarno odškodnino v znesku 1000 sirskega lir.

Stališče Velike Britanije

Tudi na seji 19. marca, ki ji je predsedoval V. M. Molotov, je Svet zunanjih ministrov nadaljeval razpravljanje o gospodarskih načelih in reparacijah. Bevin je prosil, naj bi sprejeli v zapisnik, da soglasja s pripombami Molotova glede centralne nemške uprave, razvoja industrije in izdelave načrta za finančno reformo v Nemčiji. Istočasno je izrazil soglasje s stališčem ameriške delegacije glede spremembe višine zneska reparacijskih plačil, češ da je 20 milijard dolarjev preveč velika številka. Trdil je, da določitev reparacij v takšni višini ne odgovarja možnostim nemškega gospodarstva. Predlagal je, da bi dali plačilom za nemški uvoz prednost pred plačilom reparacij.

Britanska delegacija misli, da se morajo reparacije, ki bodo vzete iz Posaarja, vskladiti s splošnim izvozno-uvoznim ravnotežjem Nemčije. Po izprnem proučevanju je prišla britanska vlada do zaključka, da je treba raven proizvodnje jeklarne industrije Nemčije določiti na 11 milijonov ton, določitev te ravni nemške jeklarne industrije pa ne sme biti odvisna od tekočih reparacijskih posiljk. Britanska vlada ne more pristati na to, da bi razveljavila sporazum o gospodarski združitvi britanske in ameriške okupacijske cone, čeprav ni v skladu s sklepi berlinske konference. Britanska vlada je bila prisiljena podpisati ta sporazum zaradi tega, ker ni imela možnosti, »da bi se naprej vlagala v Nemčijo denar«. Britanska delegacija je tudi proti obnovitvi dela reparacijske komisije. Kontrolni svet za Nemčijo mora dobivati vsa navodila glede reparacij neposredno od Sveta zunanjih ministrov. Angleška vlada je bila zelo presenečena zaradi Marshallove izjave, da je v ameriški okupacijski zoni določenih 2000 industrijskih podjetij za demontiranje in za reparacijske posiljke. Načrt reparacijskih posiljk bi moral biti odvisen od sklepa, ki se tiče ravni nemške industrije.

Svoje zaključne pripombe je Bevin posvetil Bidaultovi izjavi z dne 18. marca in izjavil: Težko je Franciji odkloniti, kar zahteva, toda na žalost nimam drugačnega izhoda. Ne morem sprejeti Bidaultovega predloga, da bi naprej določili višino letnega izvoza nemškega premoga. Po mišljenju britanske delegacije je izvoz premoga iz Nemčije odvisen od določitve splošne ravni nemške industrije.

Vprašanje naturalizacije in bivanja nemških državljanov v Avstriji

Razpravljanje namestnikov zunanjih ministrov o političnih določbah mirovne pogodbe z Avstrijo

Namestniki zunanjih ministrov za avstrijska vprašanja so v sredo nadaljevali razpravljanje o političnih določbah pogodbe z Avstrijo. Obravnavali so najprej določbo o naturalizaciji in bivanju nemških državljanov v Avstriji. Na predsednikov predlog

so preložili razpravo, dokler ne bo proučen problem preseljenec, in začeli nato razpravljati o drugem oddelku političnih določb. General Clark je nastopil proti temu, da bi prišla v pogodbo z Avstrijo prepoved sovražne propagande, naperjene zo-

Odkup kmetijskih pridelkov je glavna naloga zadrug

V Glavni zadrugi zvezi FLRJ je bila te dni konferenca tajnikov glavnih zadrug zvez ljudskih republik, na kateri so razpravljali o prilagoditvi zadrug organizacij splošnemu zakonu o zadrugah, o delu zadrug pri odkupu kmetijskih pridelkov, o kulturno-prosvetnem delu itd. Ob zaključni konferenci so bili sprejeti naslednji sklepi:

Prilagoditev zadrug splošnemu zakonu o zadrugah

Glede na dosedanj potek prilagoditve zadrug splošnemu zakonu o zadrugah je konferenca sklenila, da bodo glavne zadruge zvez ljudskih republik razmnožile vzorna pravila, ki jih je izdala Glavna zadruga zveza FLRJ. Ta vzorna pravila bodo čimprej dostavljena ljudskim zadrugam organizacijam, da bi se po splošni prilagoditvi na podlagi vzornih pravil. Prav tako so bili sprejeti sklepi o splošni posameznosti vrst zadrug v zvezi s prilagoditvijo, o sestavi pravil za stanovanske zadruge, kakor tudi pravil za one vrste zadrug, katerih potreba se občuti v posameznih ljudskih republikah (obnovitvene zadruge, vrtnarske zadruge itd.).

Soledovanje pri odkupu kmetijskih pridelkov

Na podlagi ugotovitve, da je bilo dosedanje soledovanje zadrug organizacij pri odkupu kmetijskih pridelkov nezadovoljivo in glede na pomen tega vprašanja je konferenca sklenila: a) da se okrajne poslovne zveze posebno posvetijo odkupu prostih presežkov kmetijskih pridelkov in v ta namen usposobijo predvsem kmetijske nabavno-prodajne zadruge; b) da se okrepi delo pri

organizaciji odkupa s posebnim oziranjem na razvoj zadrug organizacij v množične organizacije, ki je v teku; c) da glavne zadruge zveze ljudskih republik podpre zadruge v načrtnem delu za odkup kmetijskih pridelkov; d) da se odkup svobodnih presežkov kmetijskih pridelkov vneša v načrt zadrugnega tekovanja; e) da se zadruge opomore na korist odkupa kmetijskih pridelkov na podlagi sklepanja pogodb (kontrahiranja).

Kulturno-prosvetno delo

Glede kulturno-prosvetnega dela je konferenca sklenila naslednje: a) da se izdajo obsežni ukrepi zaradi pravilne evidence strokovnih zadrugnih kadrov, ki ni na enak način v vseh ljudskih republikah; b) da se okrepi delo na zadrugnih tečajih za skladiščnike, računovodje in revizorske pripravnike (tečaj za revizorske pripravnike naj traja 6 mesecev); glavne zadruge zveze ljudskih republik so prevzele obveznost, da priredijo tečaje, medtem ko bo Glavna zadruga zveza FLRJ priredila tečaje za predavatelje in organizatorje zadrugnih tečajev; c) da se posveti posebna pažnja odbiru udeležencev zadrugnih tečajev, in to v poimeno soledovanju z množičnimi ljudskimi organizacijami. Glede predizobrazbe je bilo sklenjeno, da šolska kvalifikacija ne more biti ves pogoj za sprejem tečajnikov, vendar morajo tečajniki imeti določeno predznanje za ustrežajoči tečaj, kar naj se ugotovi na primeren način. Sprejeta je bila še vrsta sklepov, ki se nanašajo na delo zadrugnega tiska, zlasti glede vsebine, glede medsebojnega soledovanja, glede soledovanja z ostalimi listi, ki izha-

jajo na področju ljudske republike, glede organizacijsko-tehnične strani itd.

Statistika

Glede na pomen statistike v splošnem, zlasti zadrugne statistike, brez katere si ni mogoče zamisliti zadrugnega dela, je bila sprejeta vrsta sklepov, ki se nanašajo na zbiranje in urejanje statističnih podatkov, na organizacijo statistične službe v krajevnih zadrugah in okrajnih poslovnih zvezah, na tesno povezavo zadrugnih organizacij z državnimi statističnimi uradi kakor tudi na organizacijo statistične službe v glavnih zadrugnih zvezah ljudskih republik.

Pomoč pri gradnji mladinske proge

Potem ko je bilo soglasno ugotovljeno, da morajo tudi zadruge organizacije sodelovati pri delu za gradnjo mladinske proge, je bilo sklenjeno naslednje: Glavne zadruge zveze ljudskih republik bodo na pravilne potrebne korake, da bodo za druge vse oblike na vasi in v mestih dale svoj prispevek za gradnjo mladinske proge v obliki gradbenega in drugega materiala, živil in strokovne delovne moči itd. Glavna zadruga zveza FLRJ bo skupaj z republikanskimi zvezami priredila na samih progah dva tečaja, in sicer za zadrugne skladiščnike (ki jih zelo primanjkuje, zlasti v kmetijskih zadrugah) in za zadrugne računovodje. Zadrugne zveze so se zavezale, da bodo dale za te tečaje 15 predavateljev. Glavna zadruga zveza FLRJ je že navezala stike z osrednjim svetom Ljudske mladine Jugoslavije zaradi pravočasne organizacije teh tečajev.

vih izdelkov. Zavod bo posvetovalni organ ministrstva in pripadajočih podjetij in ustanov. Nadziral in usmerjal bo delo v vseh laboratorijih industrijskih podjetij, za lastna raziskovanja pa bo imel zaenkrat na razpolago laboratorije v tovarni za predelavo tehničnih maslobov v Ljubljani, dokler ne bodo zgrajeni posebni zavodovi laboratoriji. Preko zavoda bo tako ustvarjena delovna povezanost vseh laboratorijev podjetij in ustanov, ki bodo pošiljala zavodu poročila o svojem delu in bodo vrhu tega opravljala raziskovalno delo po nalogu zavoda, ki bo imel na razpolago tudi laboratorije univerze.

Zaenkrat bo v zavodu ustanovljenih pet oddelkov, in sicer: 1. oddelke za kemično inč. strijo z odseki za anorgansko in organsko kemijo; 2. oddelke za tekstilno industrijo s preizkuševališčem pri državni tekstilni šoli v Kranju; 3. oddelke za kovinsko in strojno industrijo; 4. oddelke za elektroindustrijo; 5. oddelke za gradbeno industrijo. Po potrebi bodo ustanovljeni še novi oddelki. Kot strokovne moči bodo pri zavodu zaposleni kemiki, strojniki, tekstilci, elektrotehniki in gradbeniki, in sicer absolutno tehničnih fakultet, po potrebi pa tudi drugi strokovnjaki. Za kritje vseh osebnih in materialnih izdatkov bo imel zavod lasten proračun, lastne dohodke (od naročenih analiz, računanih po ceniku) in po potrebi subvencije od ministrstva.

Ustanovitev zavoda je velika pridobitev za razvoj naše industrije. Zavedati se moramo, da je delo zavoda z navedenimi nalogami mogoče samo v ljudski državi, kjer je vsa gospodarska delavnost načrtno usmerjena in kjer so rezultati znanstvenih raziskovanj na razpolago vsem podjetjem ustrezajoče stroke. Mnogo je problemov, ki jih je treba obdelati s posebnim oziranjem na pobudo delovnih kolektivov v naših industrijskih podjetjih, od koder prihajajo številne nove zamisli in izpopolnitve, kjer se pojavljajo izumi, kjer nastajajo nove konstrukcije, se preizkušajo nadomestki in kjer se uvajajo novi tehnični postopki proizvodnje, ki omogočajo znižanje proizvodnih stroškov. Naši strokovnjaki, ki bodo zaposleni v zavodu, bodo imeli torej obširno področje, na katerem se bodo lahko udeleževali za napredek naše industrije v okviru petletnega plana industrializacije in elektrifikacije.

Kongres KP Španije

Pariz, 19. marca. (Reuter) Včeraj se je začel v Parizu letni kongres KP Španije. Otvoritev se je udeležilo nad 800 delegatov iz vseh delov Francije in Anglije.

Odpor proti Francovi diktaturi se veča

Madrid, 19. marca. (Ass. Pr.) V premočnik Utrillas blizu Zaragoze je prišlo do spopada med rudarji in Francovimi oblastmi, ki so vrle v tajna skladišča orožja, namenjena odporiškim gibanjem. Rudarji se še upirajo v premočniku. Na železniških progah Madrid - Valencia in Huerta - Teruel je eksplodiralo več bomb, vsled česar je bil promet prekinjen. Na postaji v Teruelu so eksplodirale tri bombe. Poročajo o novih aretacijah v provinci Teruel.

Na Madžarskem bodo podpravljeni vsa velika podjetja

Budimpešta, 19. marca. (Tanjug) Poslanec stranke svobode Istvan Pastori je pri včerajšnji razpravi o proračunu očital ministru za industrijo Antalu Banu, da hoče uničiti trgovino na drobno.

Minister Ban je energično odklonil vse obtožbe in v zvezi z vprašanjem nacionalizacije velikih industrijskih podjetij izjavil: »Nacionalizirali smo premočnik, električno in proizvodno energijo, nacionalizirali pa bomo tudi vse ono, kar bi lahko ogrozilo bodoči mir.

Madžarskemu kmetu smo dali zemljo v privatno lastnino, ker smatramo ta ukrep za obrambo in oporišče demokracije. Zato bomo nacionalizirali tudi velika kapitalistična podjetja, ker smo se naučili, kakšna je medsebojna povezanost svetovnih dogodkov in kaj je fašizem.

Tovariš, tovarišica, ali si že redni podpornik Socialnega fonda F?

Izredno zasedanje ljudske skupščine okraja Idrija-Cerkno

Te dni je bilo v Idrijsko-čerknjskem okraju izredno zasedanje ljudske skupščine v zvezi s priključitvijo k Jugoslaviji in zaradi tesnejše povezave okraja s posameznimi krajevnimi narodno osvobodilnimi odbori. Tajnik okrajnega odbora je v svojem referatu podčrtal nujnost soledovanja vseh krajevnih odborov za dvig gospodarstva. Obsojil je elemente, ki hočejo pri ustvarjanju delu ljudstva za izvajanje planskega gospodarstva razbijati enotnost ljudstva.

Posamezni odposlanci so osvetlili izvajanje sklepov zadnjega zasedanja ljudske skupščine. Po vaseh, ki so brez električne luči, že postavljajo električno napeljavo in zbirajo les ter ostali gradbeni material.

Predsednik izvršilnega odbora je podal ostavko v imenu celokupnega odbora. Izvoljen je bil nov odbor, sestavljen iz preizkušenih aktivistov. Skupščina je sprejela važne sklepe splošnega gospodarskega značaja. Vse pozornost so posvetili spomladanski obdelavi zemlje. Kmetje bodo preostale zaloge jare pšenice shranili za pomladansko setev v slučaju, da bi bila zaradi neugodnih zimskih vremenskih priključitve setev uničena. V zamenjavo za to seme pa bo, če kmetom dal odgovarjajočo količino drugega žita ali moke. KNOJO so odgovorili, da se ta sklep popolnoma izvede. Zaradi pomanjkanja delovne sile bodo po vaseh organizirali delovne čete, sestavljene iz mladine in žena, ki bodo pomagale obdelovati polja tistim, ki so bili v vojni najbolj prizadeali. Postavili bodo okrajno drevesnico, ki bo sadje, čejem nudila zadostno število sadik. Letos pa bo odsek za kmetijstvo nabavil primerno količino mladih dreves. Določili so ceno mladim pridelavcem za rejo, ki znaša 150 lir za kilogram. Uredili bodo nabavo in oddajo mleka za Idrijo in nabavili mlekarice, ki bodo za mlekarstvo obrabale. Električno napeljavo bodo postavili tudi tistim, ki zaradi slabih gospodarskih razmer morejo prispevati le svojo delovno moč. Da zmanjšajo stroške električne napeljave, bodo elektrifikacijo izvedli s prostovoljnimi delom.

Francoski novinar o položaju na Koroškem

Celovec, 18. marca. Znan francoski novinar Jean Birgham je obiskal Slovensko Koroško in je dal pred svojim odhodom dopisniku Tanjuga tole izjavo:

»Bil sem prvi inozemski novinar, ki je obiskal kraje v zaprti coni. Videl sem, kakšno je dejansko stanje. Prepotoval sem Slovensko Koroško od Sv. Jakoba do Pijberka in obiskal večino pokrajine, ki leži severno od Drave.

Osebnost sem se prepiral, da je popolnoma neresnična avstrijska statistika, ki navaja, da živi v teh krajih 90 odstotkov nemškega prebivalstva. Pravo stanje je skoraj povsod ravno nasprotno. Kamor koli sem prišel, sem slišal slovenski jezik in videl mnogostevilne dokaze, da si narod želi zedinjenja s Jugoslavijo. Proti priključitvi se bore v glavnem nacistični elementi in ljudje, ki so obdržali pangermansko ideologijo.

Prepričan sem se tudi, da je denacionalizacija nezadostno izvedena in da so na važnih položajih mnogi nacistični elementi. To velja zlasti za šole, v katerih poučujejo številni nacistični učitelji in fašistični emigranti.

Seznanil sem se z znanimi antifasisti, ki jih oblastva preganjajo. Nacistični elementi povsod odstranjujejo slovenske napise. Videl sem manifestacije koroških Slovencev za priključitev k Jugoslaviji in mnoge dokaze o njihovem pravičnem boju za osvoboditev.

Nacisti in hitlerjevski oficirji zavzemajo najvišje položaje v koroški deželni upravi

Celovec, 18. marca. Kljub mnogim protestom prebivalcev in demokracije tiska, je še vedno veliko število nacistov na visokih položajih v deželni upravi na Koroškem. Zato ni odgovoren samo Hans Piesch, bivši predsednik deželne vlade, ampak tudi deželni direktor dr. Newelle. Ta je skupaj s Pieschom in s sodelovanjem avstrijskega fašista Krasniga prevzel na Koroškem oblast od nacističnega guvernerja Rainerja v maju 1945. Danes je obdan od bivših hitlerjevskih oficirjev. Njegov najozišji sodelavec so podpolkovnik Payer, podpolkovnik Kovalec, podpolkovnik Meissner, major Staffner, kapetan Arsobek, kapetan Auran in kapetan Steiner. Pri njem dela kot upravnik urada deželne vlade nacist dr. Homer, ki ima člansko legitimacijo nacistične stranke s št. 8.411.515. Namestnik okrajnega načelnika v Celovcu dr. Gerhard Mančnik je bil ilegalni nacist s člansko št. 147.691. Namestnik okrajnega načelnika v Borovljah Fridler je tudi nacist. Okrajni načelnik v Wolfsebergu Bruno von Kloss je bil podpolkovnik v nemški vojski in po-

»Volkswille« zahteva nove volitve na Koroškem

Celovec, 18. marca. Glasilo KP Koroške »Volkswille« piše, da ostavka kompromitiranega predsednika koroške deželne vlade, ki je v maju 1945 prevzel oblast od nacističnega guvernerja in vomega zločinca Rainerja, ni nikaka rešitev političnega položaja na Koroškem. Celotna dosedanja politika na Koroškem se mora spremeniti. Časopis pravi, da morajo vsi nacisti in vojni zločinci priti pred sodišče in dobiti zaslužen kazni. Na koncu zahteva časopis, da se morajo na Koroškem izvesti nove volitve in da morajo imenovati novega predsednika deželne vlade.

Koncert Pavla Štepana v Ljubljani

Drevi bo koncertiral v veliki Filharmonični dvorani češki pianist Pavel Štepan, ki zavzema za sedaj že svetovno znanim Firkušnym nedvomno prvo mesto med češkimi pianisti. Štepan je vnuč slavni klavirskih pedagogov Jiranka in Kurza ter danes kot 21 leten umetnik ni samo virtuoz na klavirju, temveč pravi, resnični umetnik, ki mu ne gre le za blestelo igro, ampak prodira v globine umetnosti. Tako sodi o njem tudi veliki mojster Talich. Štepanovo ime našemu občinstvu ni še bilo znano. Ker se ob takih primerih pri nas prerado zgodi, da ostanejo koncerti neopaženi oziroma ne zbude tistega zanimanja, ki bi ga zaslužili, opozarjamo vse na nocojšnji koncert, ki bo nedvomno umetniški dogodek za Ljubljano.

VREMENSKA NAPOVED
Zjutraj megle nato po večini jasno. Pozno zvečer poudaritev, tu pa tam tudi dež.

Študenti zagrebske univerze bodo dali 21 delovnih brigad za mladinsko progo

Študenti zagrebskega vseučilišča so s svojega brigadnega zborovanja, na katerem so formalno delovne brigade za mladinsko progo, poslali maršalu Titu pismo, v katerem navajajo uspehe dosedanjih priprav za odhod na progo.

Naše vseučilišče, je rečeno v pismu, še ni nikoli doživelo takega navdušenja, kakor v tem brigadnem tednu. Teden vpisovanja v delovne brigade je postal velik praznik, ki se je spremenil v močno manifestacijo enotnosti mladinske sile. Prijavili so se vsi oni, ki ljubijo našo domovino in želijo, da bi postala ekonomska samostojna in močna. Naša obveza, ki smo jo prevzeli na tretjem zborovanju, da bomo poslali 8 delovnih brigad, je že davno prekoračena. V času od 1. do 7. t. m. se je prijavilo 5298 študentov našega vseučilišča. Že 7. t. m. smo formalno 7 delovnih brigad, te dni pa bomo formalno še druge. Zato se obvezujemo, da bomo dali to leto svojemu ljudstvu najmanj 21 delovnih brigad in da bo sodelovalo na progah najmanj 6000 študentov zagrebskega vseučilišča — 6000 graditeljev mladinske proge Samac-Sarajevo.

Naši profesorji nam bodo omogočili, da se bomo tudi na progah pripravili za one izpite, ki jih bomo polagali po povratku s proge. Dosedaj je ob-

ljudilo 350 profesorjev, asistentov in docentov našega vseučilišča, da bomo sodelovali nekaj časa z nami na progi in nam pomagali pri učenju. Poleg tega bodo pomagali v kulturno-prosvetnem delu. To je najboljši dokaz tesnega sodelovanja profesorjev in študentov našega vseučilišča.

Pošiljamo vam, ljubljani naš učitelj, borbene pozdrave, pozdrave mladinskega zanosa in volje, da bomo postali bratsko združeni z mladino vse naše države, pionirji prvega našega petletnega plana in pionirji pri gradnji srečne in nepremagljive domovine FLRJ.

Tudi iz drugih krajev naše države prihajajo poročila, iz katerih je razvidno, da se za gradnjo mladinske proge prijavlja mnogo več mladincev in mladink, kakor so prvotno računali. Mladina tuzlanskega okrožja, ki danes neposredno občuti velike koristi lani zgrajene proge Brčko-Banovići, se je prijavila o takem številu, da bo odšla na progo najmanj 45 brigad, verjetno pa celo 50. Iz Črne gore pa poročajo, da se je že sedaj prijavilo za gradnjo mladinske proge kakor tudi proge Titograd—Nikišić 8000 mladincev, medtem ko je glavni odbor Ljudske mladine Črne gore računal z udeležbo 7000 mladincev in mladink v vsem letošnjem letu.

Odhod mladinskih delovnih brigad na progo Samac-Sarajevo

Prihodnji teden bodo odpotovala na mladinsko progo delovne brigade prve skupine prve izmene. Povsod v državi se mladinske brigade mrlično pripravljajo na odhod, prav tako pa se v krajih ob progah pripravljajo za sprejem brigad. Prebivalstvo ob progah je postavilo slavočke in visoke mlaje za zastave. Te dni je prišel v Zenico tudi štab mladinskih brigad na progah Samac-Sarajevo s komandantom Batričem Jovanovićem.

Odhod brigad iz Slovenije

Prihodnji teden bo iz Slovenije in Slovenskega Primorja odpotovalo na progo prvih 8 brigad. Prva primorska brigada »Janka Premrla-Vojka«, ki šteje 300 brigadirjev, bo odpotovala iz Postojne 26. t. m. Naslednji dan ob 2 zjutraj se ji bo pridružila v Ljubljani ljubljanska triglavska brigada s 400 mladinci in mladinkami ter novomeška brigada z 260 briga-

dirji, ki bo odpotovala iz Novega mesta 26. marca ob 18. Ves transport bo prišel 27. marca ob 14.10 v Slavonjski Brod. Prva primorska in ljubljanska brigada bosta prišli v Doboj istega dne ob 21.20, novomeška brigada pa bo prišla v Žepče istega dne ob 24.

Prekmurska brigada maršala Tolbuhina, ki šteje 300 mladincev in mladink, bo odpotovala iz Murske Sobote 26. marca ob 14. V Ptuj se ji bo priključila ob 16.57 ptujska brigada, ki šteje 250 brigadirjev, in v Pragerskem mariborska brigada, ki šteje 250 brigadirjev in bo odpotovala iz Maribora istega dne ob 17.45. V Celju pa se bo ob 19.45 priključila še celjska brigada, ki šteje 300 mladincev in mladink. Mariborska brigada je določena za dobojsko sekcijo in bo prišla v Doboj 27. marca ob 10, celjska brigada pa bo delala

Ustanovitev zavoda za industrijska raziskovanja

Z nedavno odločbo ministra za industrijo in rudarstvo LRS tov. Franca Leskovška je bil v Ljubljani ustanovljen Zavod za industrijska raziskovanja ministrstva za industrijo in rudarstvo. Ta zavod, čigar naloge so zelo obširne, bo ogromno pripomogel k razvoju in napredku industrije v naši ljudski republiki. Minister za industrijo in rudarstvo je izdal tudi dve pravilniki o organizaciji dela te državne ustanove.

Novi zavod bo proučeval vsa vprašanja, ki se tičejo razvoja in napredka industrije, raziskoval bo surovine, polizdelke, izdelke in odpadke industrije, bodisi neposredno ali posredno v laboratorijih podjetij in ustanov. Na podlagi dobljenih rezultatov pa bo predlagal izboljšanje glede proizvodnje ali kakovosti izdelkov ali pa bo predlagal proizvodnjo no-

Politični položaj na Kitajskem

Usoda kitajskega naroda je zares tragična. Leta 1936, torej pred dobrih 10 leti, je stotine nemških vojaških svetovalcev in instruktorjev večbalski armade Kuomintanga ter poveležvalo njenim pohodom proti svobodoljubnim ljudskim silam pod vodstvom Komunistične partije Kitajske. Leta 1945 pa večbalski armado Kuomintanga ne samo stotine, marveč tisoči ameriških političnih, gospodarskih, policijskih in vojaških svetovalcev in instruktorjev ter vodijo ofenzive te armade proti demokraciji ljudski vojski. Reakcionarno krilo Kuomintanga uživa v borbi proti ljudski armadi vso podporo Amerike. O ljudski armadi in demokraciji silah Kitajske, ki so nosile vse breme borbe proti japonskemu napadalcu, izjavljajo nekateri ameriški listi cinično: »Kitajski demokraci so opretili svojo dolžnost in sedaj lahko gre-

zboru, policijskih čet in čet japonskih lutkovnih vlad v boj proti demokraciji in silam. V štirih mesecih, to je od julija do oktobra lanskega leta, so zasedle 120 okrožnih središč in druga mesta, med njimi važna središča kot so Kalgan, Antung, Cengte, Čifin in še nekatera druga. Na ducate milijunov mest je bilo bombardiranih z letal, številne vasi porušene, nešteti domovi opustošeni.

Kitajski demokraci niti jeseni 1946 niso izgubili upanja, da se bo posrečilo poravnati spor s političnimi sredstvi, s sklenitvijo sporazuma. To je bil tudi vzrok, zakaj se je vodstvo ljudske armade vzdrla velikopoteznejši protiofenzivi ter se omejilo na aktivno obrambo. Položaj pa se je spremenil, ko je bila 15. novembra sklenjena »narodna skupščina«, v kateri je zastopana samo ena stranka, namreč Kuomintang. Kakor poročajo demokraciji tisk, je ta korak končovaljano prepričal kitajsko ljudstvo, da so v Kuomintangu dobili pravoč reakcionarni elementi, ki imajo na svojih zastavah zapisano geslo: »Voja na proti ljudstvu. Ljudska armada je že novembra zasedla prav toliko mest (15), kakor armade Kuo-

mintanga (17). Zaveze so prostrana ozemlja v zapadnem Sansiju, v pejskimem okrožju in drugod.

Sklicanje »Narodne skupščine« je zadalo težak udarec prizadevanju kitajskih demokratov, da bi po politični poti dosegli narodno edinstvo.

Kuomintangov »zakon o organizaciji narodne skupščine« določa v 3. členu: »Člani in kandidati osrednjega izvršnega odbora in osrednje kontrolne komisije Kuomintanga so avtomatično člani ljudske skupščine. Takih članov in kandidatov je okrog 300. Člen 4. »zakona o volitvah poslancev za narodno skupščino« določa še razen tega, da vlada Kuomintanga sama imenuje 240 poslancev. Poleg tega določa zakon, da »volijo« 380 članov narodne skupščine članov »skupščine«, 655 poslancev »izvolijo« okrožja in mesta, 165 poslancev pa se »izvolijo« po »posebnih navodilih«.

Kako na izgledajo te »volitve«? Zakon določa, da določijo kandidate pokrajinski vodje, poglavarji okrožij, predstojniki občin in razne druga oblasti in uradniki Kuomintanga. Iz vrst teh kandidatov lahko nato volivci izbirajo bodoče člane narodne skupščine.

Na osnovi omenjenega zakona nastala »narodna skupščina« bi se mo-

rala prvič sestati novembra 1937. Pozneje so sklicanje te skupščine zaradi vojne proti Japoncem in ker vladajoči krogi Kuomintanga niti tedaj »narodni skupščini« niso zaupali, od leta do leta vedno znova odlagali.

Demokracije stranke in organizacije Kitajske so vedno najodločnejše zanimalo veljavnost na ta način nastale »narodne skupščine« in izjavile, da nima pravice govoriti v imenu ljudstva. Kitajski demokraci so zahtevali sklicanje ljudske skupščine, ki bi jo izvolilo s splošno, enako in tajno volilno pravico ljudstvo samo.

Vladajoči krogi Kuomintanga pa so se najodločnejše upirali splošnim volitvam in sklicanju resnične ljudske skupščine. Pod pritiskom kitajskih demokratov in ostalega sveta so na koncu in končno pristali na politični dogovor januarja 1946, da se bo število članov ljudske skupščine povečalo na 2050 ter da bosta določeno število mandatov dobili Komunistična partija Kitajske in Demokracijska liga. Toda kmalu zatem so vladajoči krogi prekinili premirje in se uprli izvedbi tega sporazuma. S tem so onemogočili sodelovanje kitajskih demokratov v ljudski skupščini in jo spremenili v navadno orodje svoje politike.

Kakor poročata ameriški dopisnik White, sta bila izmed 1500 članov 15. novembra 1946 sklicane »narodne skupščine« približno dve tretjini imenovani že pred pričetkom japonsko-kitajske vojne. Po poročilih kitajskega tiska je bilo v skupščini, ki je zasedala od 25. decembra 1946, razen prišlecev Kuomintanga vsega samo 6 nesrkankejev in nekaj zastopnikov tako imenovane stranke mladokitajcev in skupine socialno-demokratske stranke, ki pa je v resnici le pomožna organizacija Kuomintanga. Potem, ko je »narodna skupščina« s malenkostnimi spremembami sprejela ustavo, ki je po mnenju demokracije kitajskega tiska slabša kakor ustava Juanshajka, je bila razpuščena. Obstoja je torej točno 40 dni. Demokracije stranke Kitajske izjavljajo, da je ta ustava prav tako nezakonita, kakor je nezakonita »ljudska skupščina«, ki nima nobenega pooblastila ljudstva.

Medtem ko je nankinška »narodna skupščina« razpravljala o načrtu ustave, so koncentrirali militaristi čete za napad na mesto Jeman, prestolnico obmejnega okraja Senci-Kamsu-Ning-sja, kjer so vodile ustanove Komunistične partije Kitajske. Medtem so čete Kuomintanga že poskušale zavzeti Jemao.

Po vsej deželi izvaja policija množične aretacije ter vdira pri iskanju »drugega mislečih« v domove in stanovanja. Njeni tajni agenti vrše nasilje nad demokraci. Kazenske ekspedicije streljajo na kmete, ki zahtevajo odpravo fevdalnega reda.

Na desetisoče kitajskih kmetov in kulijev je v letošnji zimi obsojenih na smrt od lakote. V nekaterih krajih so že ugotovili primere kanibalizma, drugod pa je na stotisoče ljudi zapustilo svoje domove.

Nič ni čudnega, če presoja demokracijska svetovna javnost politiko ZDA na Kitajskem, ki igra zares usodno vlogo, s stališča teh dejstev. Svetovna javnost si ne ustvarja sočnega o dejanski politiki ZDA po izjavah, čeprav izvirajo od najbolj odgovornih ljudi, marveč po dejanjih zastopnikov Amerike na Kitajskem.

Ta dejanja pa so v tem, da podpirajo tiranijo reakcionarnih klik z vsemi političnimi, gospodarskimi in vojaškimi sredstvi.

Ti ameriški krogi na Kitajskem store vse, da bi državljansko vojno podpirali in podaljšali. Kitajsko razbolijo, njen gospodarski in politični razvoj ovirajo in si tako oslabljeno državo podjarmijo. (Dajle.)

Naša skrb za zaostalo mladino

Kup otrok je sedel pred hišo. Skakalje jih je prijetno utrudilo. »Kaj bi?« »Ugibajmo!« In so ugibali uganke, ki so jih zvedeli v šoli, doma, ki so si jih izmislili sami. Kdor je uganil, ga je pozdravil vris, kdor ni uganil, je moral iz kroga za hišo. Med njimi je sedel Lojzek. Bled, s šestdesetimi leti, ki so mu rasi globoko v čelo. Z vodo modrimi očmi in na pol odprtimi ustji je toplo zrl na svoje tovariše. Ni se smejal, ko so drugi reševali uganke. Ko je prišla nanj vrsta, je s kazalcem zavrtal v široko potlačeni nos in naporno premišljeval: »Luknjica pri luknjici pa vendar vodo drži.« ???

Uprl je svoj pogled v slamnato streho preko ceste in molčal. Otroci so se pomenljivo muzali, vedno glasneje se so posmehovali, končno pa je zadonel:

»Ne ve, spet ne ve!« »Ha, ha, ha! Je tretjič je moral za hišo!«

Saj tudi v šoli nič ne zna!« »Učiteljica pravi, da bo letos že drugič ostal v prvem razredu!«

Deček ni zajokal, le ustnice so mu zadrgetale, a vztrajal je v družbi.

Resnično, ni lahko življenje tega Lojzka, ki mu oče in mati popivata in se pretepata, ki se je ves rahličen nekako preživljal do devetega leta, ki ga še polipi v nosu oviroja, da ne more dovolj hitro razvijati svojih misli. Težko je Lojzku, ker ga doma zapostavljajo, pretepa, zmerja; ko ga učiteljica pisano gleda, ker nič ne zna; najhuje pa mu je, ker tudi med tovariši nič ne ve. Se vesel mora biti, hvalčen in potrpežljiv, da ga sploh še trpijo med seboj.

Takih Lojzkov je mnogo in preveč med našimi otroci. Razstreseni so po vsej domovini, tu več, tam manj, redek kraj je brez njih, žrtve so težkih razmer, v katerih je do sedaj živelo naše ljudstvo.

Mali kmet in vinar nista mogla prodati vina in si kupiti hrane, pa ga je popila vsa družina — od dedneke dalje, ki je dobil v usta v dunjo zavit mak, namočen v vino ali žganju, preko predšolskih in šolskih otrok, ki so zajtrkovali le požirek vina, pa do odraslih moških in žena, ki so pili na veselje in žalost, zoper skrb in bolezen.

Mali kmet, kajzar, poljski in industrijski delavec, nižji zasebni in državni uslužbenec, vsa ta ogromna večina slovenskih življenj dlanj in oguljenih sukenj, se ni nikdar mogla pošteno najesti, primerno obleči in živeti v dovolj prstornem in zdravem stanovanju. Zato je bila splošna razvojna raven naših otrok nizka, odpornost prav šibka in kjer so se k temu priključile še posledice prebohlenih nalezljivih bolezni — skratinje, davice, tifusa, tuberkuloze, vnetja možganske mrene, možgan itd. — ter posledice zaradi nepopolnih vzgojnih razmer in družin in izven nje, potem se ne čudimo, da več sto naših otrok vidno zaostaja v telesnem in duševnem razvoju in trpi zaradi raznih defektov.

Zadnja vojna je še poslabšala življenjske pogoje ljudi in povečala število defektnih otrok. Splošno pomanjkanje osnovnih življenjskih potrebščin, živčni pretresi, bolezni, ki so jih pretrpeli otroci brez zadostne zdravniške nege in brez zdravih in nemških in laških taborišč, v izgnanstvu, v blokiranih dolenskih vaseh, med ofenzivami fašistov preko osvobojenega ozemlja, so novejši činitelji zaostalosti in zanemarjenosti naših otrok.

Naša ljudska oblast in vse množične organizacije organizirajo energično lečenje vseh ran in neustreznosti protiljudske predprilike Jugoslavije in fašističnega divjanja nad našim delovnim ljudstvom. Toda sprjčo tako številnih nujnih potreb

ni mogoče čez leto ali dve zadovoljiti vseh. Zato tudi vprašanje posebnih vzgajanja duševno zaostalih otrok doživlja komaj začetno fazo dokončne rešitve, ko bodo organizirane popolne pomožne šole s priključnimi domovi igre in dela za te otroke, kakor tudi posebni domovi za duševno zaostalo mladino od predšolske dobe dalje pa tja do poklicne vključitve v dnevno produkcijo.

Socialno zdravstveni odsek naših LO ter osnovne šole vodijo evidenco o vseh defektnih, zaostalih in zanemarenih otrocih na svojem področju.

Naše žene, agilne terenske obiskovalke in druge aktivistke AFŽ, vodijo zelo uspešno borbo zoper zanemarjanje in izkoriščanje otrok v družini in pri rejnikih, zasledujejo potek vzgajanja in izobraževanja otrok v šoli, način ravnanja z vajenci in maloletnimi delavci pri obrtnikih in v podjetjih.

Ministrstvo za prosveto skrbi, da pridobijo za poučevanje v posebnih šolah mlade učitelje prostovoljce, skrbi za izboljšanje pouka v že obstoječih pomožnih šolah za sodobne potrebe naše družbe; kot zasilna rešitev se odpirajo pomožni oddelki pri raznih osnovnih šolah, kjer je večje število duševno zaostalih otrok in ti oddelki nudijo otrokom vso mogočo pomoč pri pouku ter so že mnogim začasnim zaostalim učencem pomagali premostiti največje težave in jih uspešno vključili v redno osnovno šolo. Težje, a še šolanja sposobne, manj nadarjene učence vzgajajo in izobražujejo pomožne šole in oddelki dalje. Učno osebo teh šol postrtovalno dela v sedanjih omejenih delovnih pogojih in z velikim upanjem pričakuje skorajšnji ekonomski okrepitev naše domovine, ko bodo lahko zrasli na novo tudi domovi za duševno zaostalo mladino, v katerih bo resnično mogoče doseči postavljene vzgojne in učne smotre.

Z dosledno in smotrno organizacijo in postrtovalnim delom vseh dr-

žavljanov za uresničenje petletnega gospodarskega plana bomo še pred rokom mogli graditi nove domove; za duševno zaostalo mladino.

Toda čemu domovi? Ali šole ne zadostajo?

Posebna vzgoja zahteva bolj urejene življenjske in vzgojne pogoje, kot jih imajo prav duševno zaostali otroci doma; zahteva mnogo učil in ponazoril, ki jih zlasti pomožni oddelki pri osnovnih šolah še daljšo dobo ne bi mogli imeti; zahteva redno nadzorstvo po zdravniški specialisti, možnost zdravljenja živčnih in organskih okvar, ki so ozdravljive; zahteva ekonomično izrabo učnega osebja, ki je maloštevilno prav zaradi težkega dela s to mladino in so redki poedinci, ki se odločijo za specializacijo na tem delovnem področju; zahteva tudi ureditev potrebnih laboratorijev za vsestransko vežbanje ročnih spretnosti, delavnic za poklicno priučitev, ekonomijo v zavodu ter bližnjo industrijo.

Iz teh domov bodo prihajale nove delovne moči v naše kmečko produkcijo, v naše tovarne in delavnice, moči, ki doslej sploh niso bile upoštevane kot redni delavci in so propadale kot berači, kriminalci in prostitutke.

Izkušnje po svetu, zlasti v Sovjetski zvezi nas učijo, da dosega duševno zaostali delavci, — ki so se pravilno vzgajali v pomožnih osnovnih in poklicnih šolah, — v fabriki ob tekočem traku, ob nekaterih avtomatskih strojih, pri enostavnem delu na polju, pri živinoreji, torej v številnih delovnih področjih, prav lepe rezultate.

Naša ljudska demokracija, ki hoče odpraviti vsakršno izkoriščanje človeka po človeku, a zna ceniti in nagraditi delovni uspeh vsakega poedince, bo dvignila tudi duševno zaostale na dostojno življenjsko raven, nudila jim bo možnost samostojnega preživljanja in razvijala z vzgojo in poukom, z delovnim procesom, z vključevanjem v množične organizacije v njih obutek človeškega dostojanstva in koristnosti.

M. P.

Razstava slikarstva in kiparstva jugoslovanskih narodov 19. in 20. stol.

(Narodna galerija v Ljubljani)

Djura Jakšić (roj. 1832), znani srbski pesnik, manj poznan kot slikar, čeprav je velik del njegovega življenja posvečen slikarski umetnosti. Pod prva svoja literarna dela se celo podpisuje kot »živopisec« — slikar. Potem, ko je dovršil III. razred gimnazije, se je vpisal v temišvarsko mestno risarsko šolo in že leta 1848. ga najdemo pri slikarju Danilu v Bečkereku. Da si izpopolni slikarsko

Jakšić Djura (1832—1878): »Dekle v plavem«

znanje je odšel na »Prvo ogrsko Akademijo«, po burnih revolucionarnih dneh 1848 se je vrnil k Danilu, odtod pa na Dunaj. Tu se ni vpisal na slikarsko akademijo, marveč se je privatno učil v ateljejih in z obiski v muzejih. Leta 1853. je odpotoval v Monako, odtod pa v domovino, kjer je pričel slikati v raznih mestih kot učitelj risanja. Leta 1869. je bil imenovan za profesorja risanja na jagodinski gimnaziji, toda že dve leti nato je bil odpuščen zaradi nedostojnega obnašanja. Leta 1872. je bil kot priznan pesnik postavljen na mesto korektorja v državni tiskarni. Umrl je leta 1878. — V svojem slikarskem delovanju je pustil vrsto portretov, veliko pa se jih je uničilo. Pesnik in slikar — povsod je Jakšić ustvarjal pomembna dela. Res je, da v njegovih delih pogrešamo akademsko znanje (risba, anatomija itd.), vendar je izpolnil nadarjeni Jakšić vrzeli z drzno in krepko uporabo barvne skale, s svobodnejšim načinom slikanja in odkritosrčno, psihološko preračunano karakterizacijo upodobljenec.

Na razstavi je zastopan s štirimi slikami. S. M.

KONCERT ČESKEGA PIANISTA

Opozarjamo na nocojšnji koncert odličnega češkega pianista Pavla Štěpána. — Izvajal bo dela Bacha, Debussyja, Suka in Janačka. Koncert bo v veliki filharmonični dvorani.

KULTURNI PREGLED

Trinajstoria

Te dni gledamo po naših kinematografskih sovjetskih film »Trinajstoria«. Posvečen je Rdeči armadi ob 20. obletnici Oktobrske revolucije.

Film »Trinajstoria« obravnava naslednjo zgodbo:

Deset rdečearmejcev se po odsluženem vojaškem roku vrača od nekod z Daljnega vzhoda. Na poti se jim pridruži sovjetski častnik s svojo ženo, ki gresta na dopust, in star učitelj, geolog. Trinajstoria vodi pot skozi puščavo. Utrujen in žejni pridejo do vodnjaka, ki pa je brez vode. Nekdo ga je pred kratkim zasul. Sovjetski častnik prevzame poveljstvo nad tovariši, sopotniki, ki so se po naključju sešli v puščavi. Pridobivajo vodnjak je oddaljen pet ur je. Začel je v puščavi, ki je bila prebivališče afganistanc, puščavski vohar. Izmučeni ljudje in živali se prebijajo do razvalin minareta; tu je drugi vodnjak. Odkopljajo pesek, ki ga je nanosil veter, pod njim je skrinja z zakladom. Potečejo v njo. Iz nje izležejo veliki mehi, v njem pa ni vode, ampak dva »maksima«, dve novi strojnici in mnogo streliva. Poveljnik ukaže pregledati strojnico in vodnjak. Voda je požri pesek, le s koreninastega oboda curja se v tankem curku. Počasi, ure in ure se polnijo gavelte; za trinajst ljudi, trinajst je za vsakega konja po pet mehanik. Komendant računa, koliko ur bo treba še čakati. Medtem opazi strazha jezdec. Eden izmed njih se približa z dvignjenima rokama. Pove, da bo čez pol ure pri vodnjaku dvesto mož Sirmat Kanove tople, ki so že tri dni brez vode. Dajo mu piti in ga izpušče, češ naj pove, da je pri razvalinah mnogo vode in

majhna četa rdečearmejcev. Poveljnik na kratko razloži tovarišem: Sirmat Kana iščevo že leto dni. Ni smo vedeli, kje pije. Pred kratkim je porušil vas in poklal sedemdeset ljudi. Njegovi so izmučeni, tri dni so brez vode, za vsako ceno bodo hoteli osvojiti vodnjak. Rdečearmejci se pripravijo za boj. Sirmat Kanovemu parlamentarcu, nadutemu belogardiščinemu oficirju, odbijejo predajo in mu postavijo svoje pogoje: dvesto ver. der vode za Sirmat Kanovo glavo. Muradova, najboljšega jezdec po pošljejo po pomoč v Nefet-kulo, kjer je sovjetska posadka. Sel odhiti, v daljavi počijo strelci, nihče ne ve, ali se je Murad prebil ali je padel. Voda je prenehala curjati. Toliko je je, da z njo napolnijo hladilnike obeh strojnici in še nekaj za najhujši primer.

Sirmat Kanova tolpa dvestotih ljudi: naval na deset rdečearmejcev. Odbija napad za napadom. Drug za drugim padajo. Pade komendant, pade njegova žena, ki stopi na njegovo mesto, pade učitelj geolog, ki zadnji prime za puško in se z njo v boju uči streljati. Poteka ure. — Sirmat Kan pošlje ponovno parlamentarce. Ne zahtevajo več, naj se jim posadka preda na milost in nemilost, zahtevajo le še vodo. — Voda ki je ni. Štirje preživeli po svojem odposlancu odbijejo predajo.

Muradovu pogine sredi puščave konj. Peš nadaljuje pot, vse bolj je izčrpan, vse bolj utrujen. Onemogel obleže pod sipino in gram z rokami v pesek, da bi se prikopal naprej. Končno ga najde konjeniška patrulja rdečearmejcev, ki nemudoma odhiti

na pomoč posadki ob minaretu, nad Sirmat Kanove tolove.

Medtem se nadaljuje boj brez prestanka za vodnjak. Eden izmed rdečearmejcev ne zdrži več, hoče se predati, hoče povedati, naj prenehajo napadati, ker ni vode; beži k Sirmat Kanu; poveljnik ga pokosi... Ostane ta še dva vojaka, dva rdečearmejca. Vsa za svojo strojnico odbijata napade in ko pade eden izmed njih, se preživeli bje besno in vztrajno dalje. Ko so tolovaji že blizu, zavleče strojnico pred vhod minareta, končno prične boj z bombami in v tem za reglja sovjetske strojnice. Konjeniška patrulja je prišla na pomoč, preden so Sirmat Kanovi diverzant; zavzeli vodnjak, preden je padel zadnji junak. Rdečearmejci ujamejo Sirmat Kana in njegove priuzele padeše. Muradov objame tovariša, rdečearmejci pokopljejo in počaste padle. Vračajo se v Nefet kulo z ujetimi strojnici, ki jih je premagala ljubezen do domovine, predanost in junastvo trinajstorie.

Filmska zgodba je torej izredno preprosta: trinajst ljudi se bje za vodnjak brez vode proti ogromni so. vražnji premoči in se žrtvuje za to, da ugonobi nevarnega nasprotnika sovjetske domovine. Trinajst ljudi, enajst rdečearmejcev, s katerimi sta žena in star učitelj, ki so vsak od drugod, ki vsak potuje drugam, ki ima vsak svoj značaj in svoj cilj, se na poti najde, združi pa jih skupna usoda, združi ista ljubezen in zavest dolžnosti do domovine, za katero končno žrtvujejo tudi svoja življenja.

Zgodba, za katero sta napisala scenarij I. Prut in Mihail Room, pa je znamenita po obliki v kateri je obdelana. Poznavanje in obvladovanje posebnih izraznih možnosti, s katerimi razpolaga filmska umetnost, sta

Tretji dan smuških poletov v Planici

Izvirno poročilo »Slov. poročevalca«

Tekmovalci pred Domom v Planici. Sedijo z leve proti desni: Blum (Svica), Klančnik, Finžgar, Kordež, Razinger, Rožič in Javornik; stojijo: Poldaj, Keller, Tschannen (oba Svica), Šusteršič, Pribošek in Mežik

Planica, 20. marca. Včerajšnji deževni dan je bil tekmovalcem res potreben za sprostitve živcev in pridobitev novih moči. Ko se tudi popoldne vreme nikakor ni hotelo zvedriti in je bilo očitno, da poletov nikakor ne bo mogoče izvesti, so se skakalci hoteli razvedriti. Videlo se je, da so bili res potrebni enodnevnega odmora. Ta čas pa ni minil v neplodnem brezglavlju, temveč v znamenju utrjevanja prijateljskih in športnih zvez med jugoslovanskimi in švicarskimi tekmovalci. Švicarji so imeli srečno roko pri izbiri svojih zastopnikov za tekmovalce v Planici. Kakor vsi naši tekmovalci, so tudi oni sinovi delovnega ljudstva. Najstarejši je 28letni Georg Keller, ki je predelavec pri zdraviliškem društvu v Davosu. Smučača že od mladega, skakati pa je začel z 18. letom. Leto mlajši od njega je Tschannen Fritz iz Berna. Po poklicu je kapelnik. Tudi on je smučač že kot otrok, skakati pa je začel, ko je imel 16 let. Najmlajši je 23letni Charles Blum, ki se je izučil za mehanika. Zdi se, da je prodajalec v športni trgovini v Linterheide. Smučača že od osmega leta, skake pa od leta 1934. Njihov vodja Steffen, mednarodni sodnik za smučske skoke, je vsej trojici najboljši tovariš in svetovalec.

V prijetnem pomenku in ob pesmi v pravem tovarištvu in iskrenem medsebojnem spoznavanju je mineval dan. Na »senajst«, kakor imenujejo eno izmed sob naših tekmovalcev, je bilo vse popoldne nadvse živahno. K našim fantom so poleg švicarjev prišli še drugi planiški gostje, tako da je bila soba za 33 obiskovalcev pretesna. Pese, šala in dovip so se menjavali. Gostom iz Svice so bile všeč naše partizanske pesmi.

Po večerji sta se petje in pogovor o športnem življenju pri nas in v Švici nadaljevala. Enodnevi počitek je bil najboljša priložnost za okrepitev prijateljskih in športnih odnosov s švicarji, ki so navdušeni za Planico in nadvse zadovoljni z iskrenostjo in ljubeznivostjo naših ljudi in življenja pri nas. Vsi radostno zagotavljajo, da bodo vsako leto pršli tekmovalci v Planico.

Danes se je vreme izboljšalo. Zjutraj je bilo še oblačno, toda kmalu dopoldne se je zjasnilo in toplo sonce je zopet obljubo pokrajino. Z jutranjim vlakom so prišli novi gostje. Med drugimi se je na povratku v domovino z avtobusom pripeljala tudi 18-članska delegacija italijanske mladine. Mnogi izmed njih v svojem življenju niso videli toliko snega, kakor ga je

Ob Finžgarjevem poletu 109 metrov 9 metrov do svetovnega rekorda!

Ko smo prvič pričeli s skoki na Planiški velik skakalnici 1. 1934., so sodelovali štirje naši skakalci in dosegli največjo daljavo 66 m. Ves svet je zastrel, ko je Norvežan Birger Ruud skočil 92 m. Naslednje leto je sodelovalo pet naših skakalcev, katerih najdaljši skok je znašal 72 m. Norvežan Anderson je pristal na 99 m. Leta 1936. smo dobili sedanjo skakalnico, toda tekmovala sta samo dva naša skakalca, Novšak je dosegel 89,5, Bradl pa 101 m, kar je bila nova senzacija za ves svet. Človek je prvič v zgodovini preletel 100 m brez stroja, zgolj s smučmi. Pri naslednji prireditvi leta 1938. je sodeloval samo še Novšak in padel pri 85 m, dočim je Bradl poletel 107 m. Leta 1940. vidimo zopet pet Jugoslovancev na startu, ki so dosegli daljavo 88 m, Nemci pa 101,5 m. Pri zadnji predvojni prireditvi leta 1941. so Nemci povečali daljavo planiških poletov na 118 m, a deset Jugoslovancev je že krepko sodelovalo s štirimi polety preko 90 in dveh preko 100 m. Kakor smo bili prva leta v dokaj podrejeni vlogi napram inozemskim tekmovalcem, smo se jim šele na zadnji prireditvi primerno približali.

Letos na prvi prireditvi po osvobo. jenju vidimo naenkrat nov duh med našimi skakalci. Ze Finžgar sam, ki je po prvih štirih dneh treninga poletel 109 m, ne predstavlja s tem rezultatom samo sebe, temveč ves tisti ogromni razmah in polet naše fizikulture, ki daje svoje vidke zdej tu,

zdej tam. Tudi če Finžgar ne bi dosegel še večje daljave, že ta njegov rezultat je za nas fantastičen in pomeni nov mejnik v razvoju naše skakalnice v Planici. Njegovi tovariši so v teh štirih dneh že 20krat poleteli preko 80 m in med 107 izvedenimi poleti so bili samo trije s padci. Letos sodeluje 12 naših skakalcev in če bo vreme ugodno, bodo postavili rezultate, ki sami zadoščajo za veliko prireditev v Planici. Poleg prisotnih in stilno odličnih švicarjev, so naši tekmovalci v vodstvu in ne več v podrejeni vlogi. A če bo nastala med njimi borba, bo to borba enakovrednih. Finžgarju manjka le še 9 m do svetovnega rekorda, leta 1934. pa sme biti 34,5 m za njim!

Le če pogledamo ves razvoj nazaj, lahko pojmujejo ogromni napredek naših skakalcev na Bloudkovji gigantski mojestrovini! Šele letos lahko rečemo, da je postala Planica matica naših skakalcev in njihov uspeh mora vzpodbuditi na stotine mladincev v vsej državi, da se bo posvetila tej najlepši panogi smučarskega športa in da se bo še v večjem številu uvrstila med junake, ki bodo jadrali nad orjaškimi strminami Planice in pokazali celega moža!

Finžgarju in vsem njegovim tovarišem pa izrekamo vse priznanje in njihovo delo v prihodnjih dneh bo spremljala vsa Jugoslavija in ves športni svet z zanimanjem in najbojše željami. Josko Gorec

JUŽNI SNEG JE DANES ONEMOGČAL DALJŠE POLETE

Ker je bilo dopoldne južno vreme in je poleg tega še sonce zmehtalo sneg, pred kosilom niso mogli skakati. Skakalnice je bilo treba na novo pripraviti in steptati. Inž. Bloudek, ki je danes spet prišel v Planico, je z delavsko skupino domačinov poskrbel, da je bilo vse v redu. Šele ob 16. je bila skakalnica sposobna za polete. Na start so šli vsi doslej v Planici zbrani tekmovalci, med njimi prvič po šestih letih Novšak Albin.

Prvi je danes poletel Finžgar Rudi in v lepem slogu pristal pri 84 m. Nato je letošnji ognjeni krst prestal Albin Novšak in skočil 63 m. Največjo daljavo je v lepem slogu dosegel Tschannen, za njim pa Poldaj, ki je tudi pravo leto skočil. Izvedenih je bilo 13 poletov, med temi dva s padcem. Nadaljnji poletov inž. Bloudek zaradi mehkega južnega snega ni dovolil. Danes so bile dosežene naslednje daljave:

Finžgar Rudi 84 m, Novšak Albin 63 m, Rožič Janez 72 m, Mežik Janko 85 m, Šusteršič Slavko 69 m, Pribošek Franc 73 m, Klančnik Karel 84 m v prav lepem slogu. Blum Charles 88 m tudi v odličnem slogu. Keller Georg 76 m, Tschannen Britz 90 m, Javornik Ivo 77 m s padcem. Poldaj Janez 89 m, Kordež Stane pa 76 m s padcem.

Ravnihar Stane

OPOZORILO! Govorice, da bo nedeljska prireditev v Planici preložena za en teden niso resnične. Ves program tedna smuških poletov bo izveden kakor je bilo najavljeno, zato naj obiskovalci nedeljske zaključne prireditve ne nasledaj nobenim izmišljotinam. — Iz sekretariata FZS.

Obveščamo obiskovalce Planice, da bo odhod posebnega vlaka iz Celja za Planico v nedeljo ob 2.40 zjutraj. Zbrašišče ob 2.16 pred kolodvorom.

Bolgarski, romunski in madžarski smučarji v Skopju

V Skopje je prispela bolgarska smučarska ekipa, ki bo sodelovala pri smučarskem tekmovalstvu za prvenstvo FLRJ, kjer bo obenem tudi prvenstvo Balkana. V ekipi je pet reprezentantov, med katerimi sta Georgij Dojčkov, prvak splošne smučarske tekmovalstva bolgarske armade, in Dimitar Džaze, prvak alpske kombinacije. Oba sta se udeležila mednarodnih smučarskih tekmovalj v Rumuniji in Madžarski.

Prispela je tudi madžarska smučarska ekipa, sestavljena iz reprezentantov, med katerimi so se 4 udeležili mednarodnih smučarskih tekmovalj v Švici, Franciji in Rumuniji. Član ekipe Siklo Peter je večkratni šampion Madžarske v slalomu in smuku.

Zadnja je prispela ekipa rumunskih smučarjev.

Poverjenosti za nogomet pri GO FZS objavila program prvenstvenih tekem 30. t. m. V Ljubljani (igrišče Triglav) ob Kronštatu, prva 13. t. m. Enost. : Rudar, službojč. Weisbacher; ob 14.45: Triglav : Polet, službojč. Stankovič; v Celju ob 15. : Klavinar : Zeleznicar. Program za nedeljo 6. aprila t. l. : Triglav : Klavinar, Enost. : Zeleznicar, Rudar : Polet. — Poverjenosti za nogomet.

FD Krim, nogometna sekcija. Danes ob 19.30 bo strogo ovrženih šestdeset vseh igralcev zaradi prvenstvenega tekmovalja. Po sestanku rodnega treninga v dvorani. Vsi in točno — Tajnik.

Vsem fizikturnim društvom Gorenjske Okrožne fizikturne odb. Gorenjske obvešča vsa fizikturna društva, in tekmovalci, da se okrožne tekme v orodni telovadbi za prvenstvo Gorenjske zaradi mednarodnih smučarskih tekem v Planici prelože na 30. marec t. l. ob 8. uri v telovadnici ljudske šole v Kranju. Okrožni fizikturni odbor za Gorenjsko.

Šahovski brozturni ljubljanski mladincev za mesec marec. V vrsti vsakomesečnih brozturnih meč marne brozturni v nedeljo 23. t. m. v šahovskem domu (Kavarna Union). Začetek točno ob 9. uri. Udeležila se brozturnirja v čim večjem številu. Obenem oznanjamo vse mladince na predavanju o šahovski teoriji, ki bo v sredo 26. t. m. ob 15. uri v šahovskem domu.

je izdelal filma »Lenin oktobra« in »Lenin 1918«. Med vojno je snemal dva filma: »Sanje« (Mečta) in »Štavlilka 217«, ki spada po vsebini in načinu obdelave med najmočnejše filme, ki obravnavajo snovi iz domovenske vojne.

Izmed naštetih šestih filmov smo doslej videli v Jugoslaviji štiri: Lenin oktobra in 1918 leta, Številko 217 in Trinajstoria.

Poveljnikovo ženo v »Trinajstoria« igra Jelena Kuzmina, ki jo poznamo kot glavno junakinjo iz filma »Številka 217«, kot anarhistično Kapla, novo iz filma »Lenin 1918« in ki je igrala tudi v Roomovem filmu »Sanje«.

Poveljnika trinajstorie I. Novo seljceva poznamo n. pr. iz filma »Djubars«, ki ga v teh dneh tudi prikazujejo po naših kinematografih.

Povsem bi bila odveč opomba, da so igralci »Trinajstorie« izbrani sovjetski umetniki.

Le tako je bilo mogoče ustvariti skladno umetnino, ki spada v tako imenovano klasično razdobje sovjetske filmske proizvodnje, v čas, ko so nastali znameniti filmi, n. pr. Makst. mova mladost, Matj. Ciganska postava, Sedmero smelih, Djubars, Mi iz Kronštata, Domovina kliče, Cirkus, Baltički odposlanec, Peter I., Bell se osamljeno jadro, Pugačev i. dr. Ti filmi so bili in so močno vzgojno sredstvo za milijone delovnega ljudstva vsega sveta, kjer koli sovjetske filme smejo prikazovati, prav razla. gati in zato prav razumeti. Med take dežele spadamo tudi mi in zato se ob sovjetskih filmskih umetninah lahko učimo predanega dela, postrtovalnosti in poguma, kar nas zanesljivo vodi v lepše in boljše življenje.

France Brenk

